

Obsah

Předmluva	11
Redakční poznámka	18
Seznam použitých zkratk	19
I. STALINŮV STÍN	25
Druhá světová válka	25
Sovětský svaz za války	28
Spojenci a „spojenci“	32
Země bojující proti Ose	33
Spojenci nacistického Německa	45
Konec války – bod nula?	51
Cesty k moci (1945–1953)	55
Mezinárodní vztahy: od spolupráce ke konfrontaci	55
Diplomacie na konci války	55
Sovětský svaz světovou velmocí	60
Počátky studené války	64
Německá otázka a globalizace studené války	73
Sovětský svaz v období pozdního stalinismu	79
Vnitropolitický vývoj	79
Problémy poválečné obnovy	88
Problém sovětizace	95
„SBZ“ aneb jaké Německo, taková Evropa?	103
Spojenci Západu na obtíž?	123
Československo: zhroucení mostu mezi Východem a Západem	123
Polsko: o vládu a hranice nebo naopak?	159
Od fašismu ke komunismu	174
Maďarsko: poprvé demokracie?	174
Rumunsko: komunismus v monarchii	191
Bulharsko: represe a sovětizace	201
Komunismus svépomocí a rychle	209
Jugoslávie: „stalinštější než Stalin“	209
Roztržka	217

Albánie: sovětizace bez Sovětů	221
Neúspěšné pokusy o komunismus	227
Finsko: „ozbrojení opilci ve večerním vlaku na Helsinky“	227
Řecko: „povstání v Řecku musí být co nejrychleji zastaveno“	239
Lidová demokracie?	244
Německá demokratická republika	252
Polská lidová republika	255
Československá republika	260
Maďarská lidová republika	264
Rumunská lidová republika	267
Bulharská lidová republika	272
Federativní lidová republika Jugoslávie	276
Albánská lidová republika	283
Restaurace stalinismu	286
 II. POSTSTALINSKÝ OTŘES	 294
Sovětský svaz a sovětský blok po Stalinově smrti:	
jedna krize, dva trendy	294
Sovětský svaz 1953–1970	299
Boj o nástupnictví (1953–1956)	299
„Naše generace bude žít v komunismu“	304
Z vrcholu k porážce (1958–1964)	309
Sociálně ekonomický vývoj 1953–1964	315
Kultura	320
Národnostní otázka	323
Zahraniční politika	325
První krize impéria a berlínská zeď	329
Sovětsko-čínská roztržka	333
Kubánská raketová krize	334
Od chaosu ke stabilitě 1964–1970	337
Vnitropolitický vývoj	337
Sociálně ekonomický vývoj	344
Zahraniční politika	347
Čínské ambice	348
Pražské jaro	350
Satelity	355
Maďarsko: revoluce proti komunismu (1953–1956)	355
Rákosi versus Nagy	355
Revoluce	361
<i>Delenda est Budapest</i>	367
Kruté epilogy	371
Československo: reforma komunismu (1953–1968)	375

Destalinizace?	375
Novotný!	379
Reformy?	382
Intervence!	386
Polsko: adopce komunismu (1953–1970)	390
Natolin versus Puławy	390
<i>Październik</i>	393
Polská cesta k socialismu	397
Milénium, ale či?	400
<i>Marzec</i>	404
<i>Grudzień</i>	407
NDR: komunismus v sezónním státu (1953–1970)	411
Od Ulbrichta k Ulbrichtovi	411
Berlínská zeď	419
Poslední dekáda W. Ulbrichta	425
Rumunsko: separace komunismu (1953–1970)	432
Podivná destalinizace	432
Cesta z Moskvy do Bukurešti přes Peking	435
... bude tvárný, ale především neškodný	438
Bulharsko: loajální komunismus (1953–1970)	442
Destalinizace bez obsahu	442
Konec zvláštní cesty	443
Živkov na vrcholu moci	446
Albánie: regresivní komunismus (1953–1964)	447
Od stalinismu k hoxhismu	447
Čínská cesta	449
Jugoslávie: samosprávný komunismus (1953–1968)	451
Smířit se s Moskvou není jen tak	451
„Rubikony“ J. B. Tita	455
Hospodářská reforma...	459
... a nacionalismus	463
Management krize	466
III. REKONSTRUKCE SYSTÉMU	471
Problém neostalinismu	471
Sovětský svaz 1970–1985	477
Od stability ke stagnaci (1970–1982)	477
Vnitropolitický vývoj	477
Sociálně-ekonomický vývoj	483
Národnostní otázka	492
Kultura	498
Disent a opozice	499

Zahraniční politika	502
Détente	502
Od détente ke druhé studené válce	511
Konec détente: Afghánistán a polská krize	517
Interregnum: Andropov a Černěnko (1982–1985)	522
Satelite	525
Maďarsko: kádárismus (1956–1988)	525
„Kdo není proti nám, je s námi.“	525
Pokus o reformu	528
Alternativy a opozice	535
Od Moháče bylo všechno špatně?	540
Polsko: od technokracie k úpadku (1971–1987)	543
Druhé Polsko?	543
Opozice	548
Iluze zrychlení	551
Solidarita poprvé	558
Mezi komunismem a demokracií	567
Polský pokus o přestavbu	570
Československo v období normalizace (1969–1989)	571
Život v <i>Poučení</i>	571
Hospodářské základy gulášového komunismu	578
Život mimo <i>Poučení</i>	582
Úzký profil režimu	584
Se Sovětským svazem na věčné časy?	588
NDR za vlády Ericha Honeckera (1970–1989)	594
Za věrnost uznání	594
Nový německý stát – nový německý národ?	599
Nebezpečí přichází z Východu	604
Rumunsko v „Éře Ceaușescu“ (1970–1989)	607
Karpatský génius	607
Soudruh Ceaușescu snídá – a celá země mu přeje dobrou chuť	611
Bulharsko za živkovovského absolutismu (1970–1989)	617
I Bulharsko dalo něco světu	617
Přestavba po bulharsku	620
Turci nejsou Turci	621
Maďarské inspirace	623
Albánie: na cestě do pravěku (1964–1990)	624
Permanentní revoluce po albánsku	624
Vlastními silami	626
Hoxhovo dědictví	630
Jugoslávie: koexistence s otazníkem (1969–1989)	632
Decentralizace a nacionalismus	632

Ústavní experimenty	635
Strana, stát a nacionalismus	638
Jugoslávie po Titovi	640
IV. ROZPAD	644
Sovětský svaz a revoluce ve východní Evropě	644
Gorbačovova éra (1985–1991)	647
Cesta k revoluci	647
Nové myšlení a konec studené války	653
Radikální reformy	659
Od reformem k rozkladu	663
„Probuzení národů“	666
Od Sjezdu lidových poslanců k poslednímu sjezdu KSSS	674
Zánik SSSR	679
Konec bloku a komunismu	687
Polsko: revoluce dohodou aneb Solidarita podruhé	687
Maďarsko: ústavní revoluce	699
NDR: <i>Wir sind das Volk – wir sind ein Volk</i>	709
Československo: rychlá revoluce	717
Bulharsko: od hvězdy k růži	727
Rumunsko: vzpoura poddaných	732
Albánie: na cestě od demokratizace k demokracii	735
Jugoslávie: nacionalismus versus komunismus	741
Konec dobrý – vše dobré?	748
Seznam tabulek	758
Literatura	761
Chronologická tabulka	784
Personální obsazení hlavních stranických a státních funkcí zemí sovětského bloku v letech 1945–1991	828
Rejstřík	832